

VÁCZI LAPOK

HELYI ÉRDEKŰ HETIKÖZLÖNY.

E lap megjelen minden hét vasárnapján.

Helyben , házhoz küldve:	Vidékre :
Februártól decz. végéig 2 ft 75 kr.	Februártól decz. végéig 3 ft. — kr.
Julius „ „ 1 „ 50 „	Julius „ „ 1 ft. 85 „

Szerkesztőségi irata és kiadó-hivatal:
Vácson, csillag-utca 1428-ik szám alatt, hova az előfizetési díjak ugy-
szintén a lap szellemi részét illető czikkok is küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos garmond sorért 5 krajczár.

Darázsfészkek (Folytatás.)

Nagyságos Tekintetes, Nemes Nemzeti és vitélző (suum cuique) tagjai a váci városi képviselőletnek!!

Folytassuk tehát a jó tanáesot.

Megjegyeztük már a kisebb reformokat, hanem ez úttal leírjuk tapasztalatainkat, mikép kell a reformokat vagy ha önkök érdekével jobban meggyezze a defomokat, amúgy Isten igazában duredtreibolni, az alábbiakból megfogjuk önök győződni, hogy csak tapintat és észtertartás, és sok átvös dologot lehet létesíteni, nagyobb épületesség okáért egész terjedelmében közöljük kiutachia község közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonatát, — ugyanis

Jelen voltunk Kiutachia község képviselőlete gyűlé-
sén, mely tartatott ezen év augustus 28-án.

Tárgyat magasabb szempontból tekintett rendezése,
különösen az alkalmatlankodó gabonás szekerek lová he-
lyezésre képezte.

A javaslat, melyet petítő alabon, a kék szerecsen-
hez, zöld elefauthoz, fekete király liszthez,
arany egérfogóhoz, vas kalaphoz, fa pipához,
bársony pokrócchozi két dudáshoz czimzett ke-
reskedő czégek tulajdonosai egyszersmind képviselőök
és kereskedők, más részről az arany fa papucs-
hoz, réz vastáczekhoz stb. czimzett iparosok szin-
tén képviselőök irak alá szám szerint: 75. —

A gyűlés megnyitásokor az arany egérfogó czég tu-
lajdonosa emelt szót:

Arany egérfogó: Tisztelt ház! akarom mondani
tisztelt ház — tulajdonosok! ha nem eszlódom érdekünk
egy és ugyanaz: kérvényünk, melyet ma mi magunk-
nak megfogunk szavazni, igazságos: mert delápatünk óta
az örökös maneat sient est nek folytonos
gyakorlatában voltunk. — méltányos különösen reám
nézve, mert az arany egérfogó czégjeggem parányisága
miatt a másik vásártérről meg nem látható; jövedelmet kü-
lönösen a községre nézve, mert mint a tavalyi kimutatás
igazolja a szekerek elé fogott állatok követem alásan, trá-
gyája hasznobélet útján a községrek 160 forint
tisztja jövedelmet, már tudniillik a jövedelem
tisztaságát értem — hozott: — indítványozom tehát, hogy
a közégi rendőség eszélytelen intézkedése, mely külön-
ösen reám nézve káros, sítörzössé, és ezen gabonás sze-
kerekek úgy állitassanak boltom elé, miszerint ezen bariká-
dok miatt lehetetlen legyen a vesőknek más kereskedésbe
áthitlenkedni.

(Általános éjjen a húztulajdonosok és iparosok! —
ohó nem oda Buda, — hát nekem egy szekér sem jusson!
felkiáltások a nevezett kereskedő czégek részéről.)

Elnök rendeztetvén a szekerek — — — akarom mon-
dani a szállásra feljegyezteteket, szót emel a két dudáshoz
czimzett becsületes pálinka ital és sómrészt tulajdonosa.

A két dudás. Tisztelt folyamodó, akarom mondani
képviselet! Előttem közlő czég tulajdonosának velős,
talpra esett, és szegény szögünk javára különösen te-
kintő, indokolt indítványát magamévá teszem, lehe-
tetlen azonban további indoklástól előlanoim; (hal-
juk) méltózatnak tudni hogy én is adófizető polgára vagyok
a községrek (igaz, elősmerjük, mi is azok vagyunk, zúgás,
eláll, — én több adót fizetek mint önök valamennyien, ki-
ált közbe a vaskalaposhoz czimzett) méltózatnak tud-
ni, hogy ott, a hol a szekér elött valamely állat, ló, vagy
ökor befogva van, ott kocsis is lehet, — azt is méltózatnak
tudni, hogy ezen kocsis felől a vizen kívül különösen a
becsületes pálinka ital sem vetik meg, — ha tehát a
szekerekkel jőró kocsisokat kitesszük boltom elől, akkor
vergőekkel szerzet fillérjeit nálam lelki és testi felvidítására
elmen költheti; vagy luza viszi az Itzig zsidónak, vagy pe-
dig a három szív kereskedésbe pántlikára költi; más pe-
dig nagy a különbség a pántlika és pálinka kereskedés
között, — mily tömételten hátrány lenne ez nem csak
a községrek de nékem is, nem csak nekem, hanem az ac-
cis bérlő uraknak is, ha becsületes pálinka, és impörtált
sörkereskedésünket felmen tarthatnók; (meg éljenek.)

Felk nagy indignatióval az arany fapapucs czég
iparosa (felkiáltások eláll, — haljuk, tudjuk már mit akar stb.)

Arany fapapucs szöhoz jutván, sajnálkozás-
sát fejezi ki: hogy ezen fontos ügyben csak kereskedelmi
szempontból történt felszólalás, és kijelenti, hogy ő mint
iparos másként fogja fel a kérdést, — bár a petítőt
egész terjedelmében elfogadja — nézete szerint, ha ren-
dőri intézkedés fenmarad, akkor Kiutachia községre legfőbb
iparága a bagaria művészeti látvány fordítás kihal, — és
az ingyen élő gyaurok bársony és lactopának járhatnak,
minél fogva indokolásnál az ipar anyival kevésbé engedi
kilagynatni, mert ez a parvenu pesti cipész mester felől
kereskedhetnek. — (meg éljenek.)

Szóló több feljegyezve nem levén, chuk felteszi a
kérdést, fenálljon-e a rendőség intézkedése, vagy maneat
sient est, az általános többség fenállással megduk-
tatja a rendőri intézkedést és maneat sient est!! (nagy
öröm! a szavazó és petitionáló urak önm magukat össze-
ülnek.)

marseillaise-ed százezer védőt adott a köztársaságnak." A marseillaise eredetéről a következőket írják: A strassburgi őrségben egy fiatal mérnökári tiszt volt; neve Rouget de l'Isle vala. Louis-Saunierben, a Jürában született, ezen ábrándos és erélyes tartományi katoná szerette a háborút, mint gondolkodó a forradalmat. Zenszi és kőltői kérés tehetségénél fogva keresett egyen volt és mint a család barátja jött Dietrich báró, egy néves elmassi házához, ki az alkotmányos párthoz tartozott, Lafayette barátja és strassburg polgármestere volt. Dietrich báró neje, fiatal barátnő osztotta a hazaszeretet és a forradalom lelkesedését, mely főleg e határokon vezet lángot, miként a fenyegetett test rángatózásai a végtagokban legérzékenyebbek. Ezek szerették a fiatal tisztet, sugalmazták szívét, költészetét, zenéjét. Ők, kik geniusának első kísérleteinek voltak avatva, elsősk voltak, kik alig megismerlelt eszméinek kifejezték adtak. Az 1793-diki télben volt; Strassburgban nagy inség uralkodott. Dietrich vendégszerető asztalához fogadta Rouget de l'Isle-t. A fiatal tiszt reggel és este helyt foglalt ott, mint a család fia vagy testvére. Egy napon, mikor csak katona-kenyér és néhány szelet sódaró hozott az asztalra. Dietrich szomorú vídamsággal tekintett Rouget de l'Isle-re „Lakomáinkon hiányzik a bőség, mondá, de mit tesz az, ha a lelkesedés nem hiányzik polgári lümpélyeinken, nem a bátorság katonáink szíveiben? Van még egy utolsó palack rémüsi bor pinczémben. Hozzátok telj, mondá, és igyunk a szabadságról és a hazáról! Strassburgban nemokora hazafias ünnepelek lesz; kell, hogy de l'Isle ez utolsó cseppelből egy himnuszerítsen, mely a nép lelkebe vigye azon mámort, melytől fel buzdult." A fiatal hölgyek tapsoltak, előhozták a bort és töltögettek Dietrich és a fiatal tiszt pohárát, míg a folyadék el nem fogyott. Késő és az éj hajd volt; de l'Isle merengett, szíve elvult érzékenyül, feje forrott; lázni kezdett; táncorgva felment magában szobájába és ihletet keresett, hol hazafiai szív dobogásában, hol zongoráján, majd a dallamot a szavakkal, majd a szavakat a dallammal szerényen, gondolatban úgy összelövén azokat egymással, hogy maga sem tudta, mely lett meg előbb, a dallam vagy a vers, és hogy lehetetlen volt különválasztani a költészetet a zenétől, az érzeményt a kifejezéstől. Mindent énekel és semmit sem írt le. E magasztos ihletettségtől elnyomva hangszereit hajtott fejevel, elaludt és csak másnap reggel ébredt fel. Az éjjeli dalok csak nehezen, mint egy álom benyomásai, tértek vissza emlékezetébe. Leirta, hangjegyekbe szedte és Dietrichhez szent. — A kertben talála őt, hol ő saját kezével kapálta a téli salátát. A hazafias polgármester neje még nem volt lenn. — Dietrich felkeltette, elhívatta néhány barátját, kik, mint ő, szenvedélyes zenészek és képek voltak, de l'Isle szerzeményét eljátszani. A leányok egyesik kórértgón; Rouget énekel, az első szakaszul az arcok elcsipadtak; a másodikonál könyek hullotak, az utolsóknál kiűrt a lelkesedés vihára. Dietrich neje és fiatal tiszt sírva döltek egymás karjai közé: a haza himnusza meg volt leve! Fájdalom, a rémület himnusává is kellett lennie. A szerencsétlen Dietrich kevés hóval utóbb azon dallam hangjai között lépett a vérpadra, mely az ő tüzhelyén barátja szívéből és neje énekéből előadott. Városról városra repült, minden zenekar jósította. A marseillai-ek, kik az uton énekeltek, elterjesztették Franciaországban; innen nyerte marseillaise nevet. De l'Isle öreg anyja, királypárti, és vallásos nő, kit fia szavának viszhangja elérített, így írt neki: „Miféle forradalmi dal az, mit egy rablócsapat énekel és melybe névünk keverték?" Maga de l'Isle, ki mint federalista proscríbáltott, borzongva hallá azt, mint egy halláenyegést, füléhez ütödni, mikor a Jura hegyiség ösvényein bujdosott. — Hogyan hívják e dal? kérde kalauzától. — Marseillaise-nek, válaszolt a paraszt. Így tudt meg saját műve nevet. Ott magát üldözte a lelkesedés, melyet maga magától elhírt. Csak nagy nehezen kerülte el a halált; a fegyver az ellen fordult, a ki kovácsolta. Az őrngő forradalom saját szavát sem hallotta többé!

Nagyvárad.

Bereksztőleg a biharmegyei gazdasági egyesület igazgató választásmánya f. hó 9-én Nagyváradou megtartott üléséből a kiállítás érdekében. (Vége.)

A kiállítás helye Nagyvárad városnak Várad-Ujvároson levő majorka. A kiállítandó állatok a tulajdonos nevével és lakásával együtt f.

évi szept. 8-ig előre bejelentendő a kiállító bizottság elnöke Szabó József úrnál. A sajtó nevelés és a tulajdon községi bizonyítványával igazolando. Kiállítatik: ló, szarvasmarha, sertés és juh. A bíróságot a helyszínen minden osztály számára külön rendező elnökség alakítja meg. A bíráló f. évi szept. 18-án kezdődik s a kiállított állat szept. 19-én déli 12 óráig el nem vehető. Takarmányról az illető kiállítás gondoskodik. Az egyleti tagoknak és kiállítóknak a bemenet szabad; nem tagok pedig a kiállítás tartamára naponta 20 kr fizetnek. Egyleti tagul aláírhatni a rendező elnök úrnál s a helyszínen a pénztárnál.

Díjaztatni fog:

a) Szarvasmarhánál.

1. A legkitünőbb magyar fajú bika 100 frrtal. 2. A legrosszabb magyar fajú tehén 75 frrtal. 3. A legjeleesebb magyar fajú két éves üszeg 25 frrtal. 4. A legjeleesebb idegen fajú marha nem. faj és körülköltés nélkül 3 db. aranyyal. A bíráló bizottság a fentebbi díjakon kívül dícsérő-oklevelekkel is rendelkezik.

b) A lovaknál.

1. Három és két éves kanczákra első díj 6 db. arany, 1 díj 5 db. arany, 3 díj 4—4 db. arany, 5 díj 3—3 db. arany; 4 és 7 éves kanczákra sikerült szopás eskölvál 1 díj 6 db. arany, 1 díj 5 db. arany, 2 díj 4—4 db. arany, összesen 57 db. arany. 2. 14 db. ezüst-érem.

(Ezen két pont alatt felsorolt díjak az állam által kitűzött lótenyésztési jutalmak.)

3. 1 díj 4 db. arany (Markovits-díj) olv földművelő lovaknak, mely legalább is 3 éves koráig fogva nem volt.

c) A sertéséknél.

1. A legjeleesebb kan 3 db. aranyval. 2. A legjeleesebb koca 2 db. aranyval. 3. A legjeleesebb malacz 1 db. aranyval. Dícsérő-oklevelek itt is osztathatnak.

d) A juhoknál.

1. A legjeleesebb magyar fajta kos 1 db. aranyval.
  2. A legjeleesebb magyar fajta anyajuh 1 db. aranyval.
  3. A legjeleesebb fésűs gyapjú kos 1 db. aranyval.
  4. A legjeleesebb fésűs gyapjú anyajuh 1 db. aranyval.
  5. A legjeleesebb posztó-gyapjú kos 1 db. aranyval.
  6. A legjeleesebb posztó-gyapjú anyajuh 1 db. aranyval.
7. Nem és fajkülönbség nélkül a husteremlére legalkalmasabb juh 1 db. aranyval.

Aranynyelű pedig Beöthy Aligernon 2 db. Nagy György 2 db. Kazinczy Géza 1 db, Szarukán Gergely 2 db, Csánady Sándor 2 db, Veres Mihály 1 db, Lovassy Ferenc 2 db. aranyt, Tarr Imre 2 db. Napoleon d'ors. Dezso Szaniszló 2 db. és Kazinczy Béla 1 db. aranyt jegyeztek el. az ezen kiállítások alkalmával kitűzött és kiosztandó jutalmakra, a tett szives ajánlatukról jegyzőkönyvileg elismerés szavaztatik és egyúttel is megbiztatik; hogy egy aláírasi ívet nyitva a gazd. ehez tagjai és gazdaközösséget szólítsa fel, hogy a jutalmak fedezéshez szives adakozásikkal járuljanak. A kiállításoknál megállapított programra 800 példányban fog kinnyomatni Biharmegye minden egyes községének megküldetni határozattal, minnek eszközésével a jegyző biztatik meg.

Helyi hírek.

— Nyilvános közszónet. A t. cz. Váci Nőegylet pártfogása alatt álló kisedővoda működéséről bemutató jelentésről, különbs szerencsén tartom a t. Szerkesztő úr engedelmével jelen soraimat a nyilvánosságának átadni.

Fiatam a jól felszerelt kisedővoda trümmel látogatják; nem is csoda; minthogy nem mindennapi szívelyes bánásmódban részesülnek, továbbá kellő gond viseltek, hogy már a kisedővoda az idő ügy elmúljik, egy a hasznos a kellemessel párosuljon.

És minthogy ezen intézetet tiszt. Sándry úr ritka ember ismerettel és ügyességgel vezeti, mint család apja néves költésseggel tartott. Sándry tanító úrnak köszönettel nyilvánosan kifejezni.

Egy család apa.

— A t. hó 27-én tartott helybeli ízr. hiv. közűg közgyűlésén azon határozat hozott, hogy az eddigi 5 osztályból álló földemi tanoda közös iskolává átalakítsák, mely október hó elsején mint ilyen kezeldni meg üdvös működését. Ezen átalakításról legközelebb bővebben.

— Tisztelt Szerkesztő úr! Van szerencsém ismét beküldeni az itteni táviradálomás 1870. aug. havi sűrűngy forgalmát:

Feladott:		6 db	államsűrűngy
		11 "	hivatalisűrűngy
		151 "	kereskedelmisűrűngy
		1 "	hírlap
		29 "	eszközi
		166 "	különféle
	összesen:	364 "	feladott sűrűngy
Érkezett:		10 "	állam sűrűngy
		27 "	hivatalos
		26 "	társdei
		203 "	kereskedelmi
		41 "	eszközi
		152 "	különféle
	összesen	459 "	sűrűngy érkezett.

Az összes havi sűrűngyforgalom 823 db vagysis 105 dbbal több mint múlt tában. — M. k. távirada állomás. — Vácson, 1870. kő aug. 31. Jankovich István.

Vegyes.

— Egy Szarvasra való gyermekfiut, kit még néhány hét előtt épen láttak, nyelvét kivágva s tagjait kifecamitva találtak meg közelebb Gyomán. Irás által adta tudul, hogy cigányok fogták el és csonkították meg; az orvosok pedig bántulják, hogy ily sebek oly rövid idő alatt teljesen beforradhattak és koldusmesterségre alkalmasakká alakulhattak.

— Máramaros egyik falujában közelében boszorkányokat akartak égetni (egy vén asszonyt és utkapartó) kik marha-dögöt okoztak; már égett is a máglya s a megkötözött foglyokat épp vinni akarták, midőn a szolgabíró szerencsére megérkezett s meg menté őket.

— A német seregnek vastagságáról a második hadsereg főhadiszállásáról, következő statisztikai adatok érkeztek be: A három esztanapon a következő ezredek, majd nem egészen megsemmisültek:

A hetedik hadtestnél:

a 13-dik gyalogezredből	megmaradt 18 ember, 1 tiszt;
a 73-dik "	" 44 " 3 "
a 27-dik "	" 8 " — "
a 7-dik "	" 19 " 2 "
a 15-dik "	" 12 " 6 "

Az első hadtestnél:

a 10. dragonyosozredből	megmaradt 18 ember 4 tiszt;
a 44. gyalogezredből	" 42 " — "

A tizedik hadtestnél:

a 10-dik gyalogezredből megmaradt 8 ember, — tiszt.

E számok elég világosan beszélnek. Kiszámították, hogy a háboruban a porosz királyság hadseregében (Hannover nélkül) egymagában 327, 860 családja szolgál. Ellátandó 260, 400 asszony, 470, 340 gyermekkel, kiknek nincs dielmük, minthogy a családapák, mint honvédek a csatatéren vannak. Hány özeveg és árva lesz a háború után ellátandó!

— Az egri önszegélyző egyesület üzleti forgalma f. évi július 18-dikától augusztus 31-dikéig. Bevétel: 4107 részvény után törzsbetét 12321 frt. — havi részlet 2394 frt. — felszerelésre 1232 frt 10 kr. betett tőke 8310 frt. — könyvdíj 1 frt 81 kr. kamat kő. vény után 184 frt 26 kr. váltó után 238 frt 60 kr. zálog után 83 frt. 19 kr. összesen 24,764 frt. 86 kr. Radás: kölcsön kötvényre 6943 frt. 80 kr. váltóra 10,400 frt. — zálogra 3395 frt 12 kr. felszerelési költségek 954 frt. 60 kr. szolg. fizetés 20, — egyéb folyó költségek 110 frt. 18 kr. készpénz 2943 frt. 16, összesen: 24,764 frt. 86 kr. Részvények még kaphatók az intézet hivatalában, mely szombat, vasárnap, és ünnepnap kivételével reggelt 9 órától déli 12 óráig nyitva áll. Betételek 6 percentre fogadtatnak el.

— Egy pesti posztó kereskedő, kinek porosz gyárosokkal van kereskedelmi összeköttetése, sürgőteljes ir. Poroszországra kelmeikért, — de válaszul kelme helyett, a következő sorokat kapta a gyártó néktől: „Uram! két nam volt és öt fóm. Mind a hét a csatatéren

halt meg. Vöim részéről 17, és fiam részéről 6 unokám maradt; kikkel nem tudok mit csinálni; magam is azon gondolkozom, hogy ne menjek-e én is meghalni a csatatéren.

Hivatalos piaci tudósítás

a folyó hó 2-dikán tartott hetivásárol.

Tiszta buza	—	—	—	—	5 frt.
Kétszeres	—	—	—	3	66 kr.
Rozs	—	—	—	3	32 "
Árpa	—	—	—	2	60 "
Zab	—	—	—	2	— "
Kukoricza	—	—	—	—	nem volt.

A bécsi börze távirata sepi. 3-án.

Arany	—	—	5.88—	5%o metalliques	—	—	56.85
Ezüst	—	—	122.50	Bankrészvények	—	—	700.—
Nemzeti kölcsön	—	—	66.35	London	—	—	124.10
1860-ki államkölcsön	—	—	91.75	Hitelintéz. részv.	—	—	257.25

Felolós szerkesztő : NASZÁL JENŐ.

H I R D E T É S E K.

A siketnémák iparintézete

VÁCZON

Csillag-utcza 1428. sz. alatt

készletben tart s ugyanottkapható:

100 vasuti teher szállító
levél **75 kr.**

100 vasuti teher szállító
levél **ezégnymással 1 frt.**

100 gőzhajói teher szállító
levél **75 kr.**

100 gőzhajói teher szállító
levél **ezégnymással 1 frt.**

1870. Nyomatott a siketnémák iparintézetnek gyórsájtóan Vácson.

